

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: _____

Cím: _____

Forrás: _____

ÚJ HÁZAK,

ÚJ EMBEREK

NÉPSZABADSÁG

(Hely)

1962. aug. 26.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

OSZTÁLYOZÁS

Tárgy

308

Hely

Idő

"1962"

Személy

Új városnegyed épül az Üllői út mentén. Piros, bordó, halványzöld s krémszínű házak sorakoznak egymás mellett, utcákat alkotnak már. S vannak üzletek, van vendéglő, eszpresszó, fodrász, szabó- és cipésműhely is, működik a helyi Patyolat-fiók és postahivatal is.

Amikor mindez csak terv volt még csupán, s a házak, a bölcsődék, az üzletek, a műhelyek csak a tervezőmérnökök rajzlapjain léteztek, született egy elgondolás: nevezzük el József Attiláról a lakótelepet. Az ötletet végül is elvetették: ne bontsuk a fővárost külön részekre, ne rontsuk el Budapest egységét.

Az Üllői úti lakótelep tehát továbbra is szerves része a IX. kerületnek s a városnak. Mégis, minden névcsere nélkül is elkülönül egy kicsit, más, mint Budapest bármelyik negyede, utcacsoportja. Nemcsak azért, mert újak a házak, az utcák, itt még minden friss, fiatal. Másképpen élnek itt az emberek.

Az emberek pedig nem újak. Rossz, levegőtlen, szűk lakásokból költöztek ide, az új telepre — de mégis itt éltek azelőtt is, Budapesten —, pestiek voltak s maradtak. Van valami azonban, ami mégis másokká teszi őket. S ezt nevezhetjük életritmusnak, újfajta szemléletnek, életmódnak, de legjobban akkor közelítjük meg az igazságot, ha a közösség

formáló erejéről beszélünk. Csupán példaként, bizonyításul hadd mondjak el néhány történetet.

A kulcs

Szépvolgyiék egy nyolcemeletes toronyházban laknak. Amikor beköszöntött a kánikula, elhatározták, hogy nyaralni mennek. A férj előreutazott az egyik gyerekkel, s másnap a másik gyerekkel az asszony indult útnak.

Megragadta a bőröndöket, s utolsó búcsúpillantást vetett a szobára, majd miután mindent rendben talált, meglegedetten felshajtott és bezárta maga mögött az ajtót. A lakáskulcs azonban sehogy sem akart kijönni a zárból.

Ráncigálja, rázza, a kulcs továbbra is makacsodik. Múlnak a percek, vészesen közeleg a vonatindulás ideje. A zajra előbújnak a szomszédok, s előkerül a házmester is. Most már egy egész brigád rázza az ajtót, ráncigálja a kulcsot, de reménytelenül. A férfitanács végül is döntött:

— A zárat le kell szerelni, szét kell szedni. Nincs más megoldás.
— De hát nekem most már rohannom kell. Lekésem a vonatot!
— panaszkodott az asszony.

— Hát akkor siessen! — biztatja a szomszéd. — A kulcsot pedig hagyja a zárban. Majd ha haza-

jönnek, megjavíttatják. Ne féljen, nem lesz semmi baj.

Az asszonyka elutazott, s két hétig ott volt a kulcs a zárban. Egy gombostű sem tűnt el a lakásból. Ennyi a történet. Mindössze egy gondolatot tennék hozzá: a ház lakói ezt a világ legtermészetesebb dolgának tartják.

Pingpong

Unatkoznak a ház gyerekek. Játzóteret ugyanis nem építettek még. Erről beszélgettek minap a 35/a számú épületben a liftre várakozó lakók.

— Segíteni kellene rajtuk.
— Építsünk talán játszóteret?
— Nem rossz ötlet.
— Ugyan. Ki a csuda tudja, hogy hol mi épül még itt? Lehet, hogy mire elkészül a játszóter, másnap felássák, mert áruháza építenek a helyén.

— Legalább itt, a ház előtt kellene egy kis parkot csinálni.
— Hintát, mászórudat, homokozót.

— S vehetnénk egy pingpongasztalt is.
— Mi a véleményük, összeadjuk?

— Miért ne?
— Egyezünk meg, hogy mind-egyikünk végigjár egy emeletet, s beszélünk a többi lakókkal is.

A hintát a fémbútorgyáriak már csinálják. A pingpongasztalra és felszerelésre a pénzt a lakókkal együtt adják le a lakók el-sején a házmesternek.

A négy lakó közül, akik először hozták szoba az ügyet, kettőnek nincs is gyereke. A harmadiknak kilenchnapos a kislánya, a negyediknek kétéves a fia. Most kezd beszélni.

Összeül a lakóbizottság

Minden hónapban egyszer lakóbizottsági ülést tartunk. Fontos ügyekben gyűlnek össze: valaki a kukavödör mellé öntötte a szemetet — példátlan eset, sürgősen intézkedni kell! Hogyan? Mindenki hallgat. Valaki végül is megjegyzi: szerezni kell még egy kukavödört.

A másik napirendi pont: sok a szenvedélyes amatőr fotós a házban. Csináljunk közösen egy laboratóriumot. A pincében van egy remek kis szoba, éppen megfelelne erre a célra. Rövid szünet. Mindenki felrohan a lakásba, lehozza a maga készíttette fényképeket. Bemutató egy órán át. Dönt a lakóbizottság: összehozzuk a labort. A házmester is helyesel. Ő a legszenvedélyesebb fotós a házban.

Harmadik napirendi pont: a lakóbizottsági tagok beszámolnak, milyen ügyekben intézkedtek, hogyan védték a házi békét. Senki sem szól egy szót sem. Egyszer sem volt az elmúlt hónapban veszekedés a házban. A szokásos utolsó napirend: a lakóbizottság átvonul a vendéglőbe sörözni. S ez a lényeg. A pincér már tudja: habot alulra. Éjjel tizenkettőig viceket mesélnek egymásnak — kicsit borsosat-zsírosat —, éjjelre sok krigli áll az asztalon.

Elsején az asszony számvetést csinál, beosztja a pénzt. Irja a

kiskönyvbe a szükséges kiadásokat, s már szó nélkül is bejegyzik lakóbizottsági ülés — ötven forint.

*

S mondhatnék még hasonló történeteket akár százat is. Mesélhetnék ezermesterbrigádokról — az egyik főkönyvelőkből, esztergályosból, katonatisztból és orvosból áll —, ezek segítenek a lakóknak furni-faragni, képeket, festményeket felrakni a falakra, polcokat csinálnak az előszobába. Egyszóval társadalmi munkában dolgozó berendező vállalat. Szólhatnék a lakótelep vendéglőjének pincéjéről is, aki már tudja, hogy kinek van kevés vagy sok gyomorsava, kinek jár külön cseresznyepaprika a halászléhez, s kinek kell félretenni estére pacalpörköltöt. Beszélhetnék az erkélyen dülő esti ulticsatákról, vég nélküli sakkpartikról, Kissné-ről, aki civilben tanítónő, s most a nyári szünetben a ház gyermekeit nevelgeti, tanítja őket számolni, olvasni, meséket mond nekik.

Elismerem, egyik történet sem szenzáció. De hát nem is történetnek szenzációk az Üllői úti lakótelepen. Dolgozó emberek élnek errefelé is, akárcsak a város többi részén, s ritkán fordulnak elő velük rendkívüli esetek. Az új házakban azonban közelebb kerültek egymáshoz az emberek. Nem túlzás, ha kimondom: szeretik, becsülik egymást. S természetesen tartják, hogy segítenünk kell egymást.

Nem rossz így élni. Erdemes megpróbálni másutt is.

Sólyom József